

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 „
 Helyben háshos hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszadásként
 vagy megöröszésre nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 9.

Uj szobor.

Lassankint olyanná lesz a magyar haza népe, mint a gumós növény, a java föld alatt van, fent csak a burján s egy pár mutatós virág.

Ha egy-egy nagyunknak szobrot emelünk, saját törpeségünk tűnik fel mellette s míg ömlik az ünnepi »leplező« ajkáról a hol két, hol három színű nemzeti beszéd a megszobrosított nagyságról, addig az a nagyság hallgat talapatán, pedig ő tudna emlékezetes leplezést csinálni, ha a maga nimbuszával világítaná körül a beszélő és éljenző hazafiakat. Hallgat azonban s talán csendesen mondogatja a költő szavait: szobor vagyok, de fáj minden tagom.

A nagy, horvát részből származott magyarnak, Festetich Györgynek szobrát leplezték le Keszthelyen. Volt-e ott egy fia horvát is? Nem szól róla a referáda, de azt hiszem, nem is volt. Emlegetik-e önfeláldozását ennek a nagy magyarnak, ki gárdatiszt, kamarás léteire kegyvesztetten jött el a császári udvarból, mert nagyon is magyar volt. Ott volt-e a delegáció Münnich urral élén, ki Krieghammer részére üdvözlő ívet körözött a magyar delegátusok között; ott volt-e az a Münnich, ki csak titulirt őrnagy s a magyar állam fizetéséből él; ott volt-e annak szobránál, ki megakadályozta a törvénytelenül elrendelt inszurrekciót s ezért örökre ki lett tiltva a császári fővárosból.

Ott volt-e bel- és közoktatásügyi miniszterünk annak ünnepén, ki egy kis földmives iskolát a magyarság gócpontjává tett, míg ők nézik a magyarság pusztulását, paktáló főispánokat teremtenek és idegen tannyelveket engedélyeznek?

Be szörnyen kicsinyek vagyunk, hogy egy kötelesség teljesítő magyar száz év múlva is olyan nagyon kiemelkedik közülünk.

De mégis szép dolog, hogy szobrot mernek emelni Festetichnek, hiszen agrárista volt és mágnás, kiket hazánk új prófétája egyszerűen le szokott sajnálni felolvasásaiban.

Azt hiszem paktum eredménye ez a szobor. Engedjétek felállítani, ez jól fog esni az agráriusoknak s legalább lesz mire felköpködni nektek — merkantilistáknak.

Csodás ez a paktumos világ.

Tanuljuk a történelem lángra gyújtó eseményeit, de az ajtó felé nézünk, míg e magyarázatot halljuk, nem jön-e be valami idegen, kit sérthetne ez a tendenciózus magyarkodás. És ha megtanultuk óvatosan a történelmet, nem igen hivatkozhatunk egyes jeleneteire, nehogy kulturbestiáknak tűnjünk fel.

Bocsánatot kérünk azért, hogy élünk, a bocsánat fejében megígérjük, hogy nem fogunk alkalmatlankodni senkinek.

Körültünk pedig cseh, horvát, román, tót stb. büszkén hivatkozik történelmi alappal nem bíró multjára. Legendáit, szép meséit való gyanánt szuggerálja önmaga és a mi agyunkba s fáját, minden

keveredéstől őrizve rendezett zárt sorban hódít minden téren s vonul előre.

Nagy Festetich. Magas pidesztálra helyeztünk nézz körül s lásd mivé nőtt a Georgikon vetése.

Mi pedig téged nézünk s ha most még csak sóhajtasunk ér fel hozzád, becsületes magyar voltunk maradványára fogadjuk, hogy — felnövünk még hozzád, hogy ne törpéknél, de nagyoknak légy nagyja.
 P—y.

A margittai választás.

A margittai választó kerületben Orley Kálmán lemondása folytán új választás lesz. A választási mozgalmak már nagy hullámokat vetettek; mindkét párt erősen küzd, hogy jelöltjét diadalhoz vezesse.

A szabadelvű párt jelöltjéül Orley Kálmán ismét fellép, míg a 48-as függetlenségi pártnak Szatmári Mór a jelöltje.

Biharvármegye központi választmánya tegnap tüzte ki az új választás idejét június hó 25-re s megtette a választásra a szükséges intézkedéseket.

A központi választmány ülésén Szunyogh Péter alispán elnökölt; jelen voltak: Szabó József, Lovassy Ferencz, Zsigó Endre, Wertheimstein Alfréd, Szikszay Lajos, Miskolczy Árpád, Czifra Gerő, dr. Wallner Ödön, Vidovich György, Jerzsák István, Fráter Kálmán, Hegyesi Márton, Juricskay Akos, Keszthelyi Zoltán, biz. tagok és Jancsó Károly biz. jegyző.

A képviselőház elnökségének leiratát olvasták fel az ülés elején, amelyben Orley Kálmán lemondását tudatja s az új választás

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Hollandiai tisztaság.

Közl: Dr. Némethy Gyula.

A világ legtisztább népe az, amelyből a bírok hősi nemzete kivált, a hollandiai. Nem erkölcsi tisztaságot értek, mert ezt szinte lehetetlen volna megállapítani, minden morálistisztítási kutatások dacára sem. Az is bizonyos, hogy Délafrikában a bírok nem maradhattak oly tisztaságkedvelők, mint őseik az északi tenger partjain, mert a forró égő alatt olyan fizikai tisztaság, mint Hollandiában, lehetetlen. Annyi azonban bizonyos, hogy a bírnép a világ fizikailag legtisztább, vagy hogy szabatosak legyünk, legtisztaságkedvelőbb nemzetéből vált ki.

Antwerpenben, Gentben és Briggében, írja Taine a Németalföldi művészet bölcselésében (Budapest, 1888. 37. l.) különösen a kis helységeiben a homlokzatok legtöbbször frissen, vagy tegnap festettnek látszik. Mindenfelé mosnak, söpörnek. Hollandiában érve a tisztaság még nagyobb és tulzoltabb. Öt órákor látni már esel-deket a kövezetet mosni. Amsterdam környékén a falvak operadiszleteknek látszanak, olyan csinosak és tiszták. Vannak tehén-istállók, parket padozattal, hova csak papucsban, vagy e czélra készült facsipőben lépnek be; egy ganéjfolt megbotránkoztatna ott s még

inkább a szemét; a tehének farka egy kis madzaggal van felkötve, hogy be ne piszkolják magukat. A kocsiknak tilos a falukba bemenni* A téglá és kékcsépes faencze kövezet tisztább, mint nálunk egy csarnok. Ősszel a gyermekek fészédek a fáról lehullott leveleket s egy gödörbe temetik.

Ezeket és ehhez hasonlókat olvastunk réges régen Taine-nél évekkal ezelőtt s íme most a londoni posta legújabb küldeménye között a Public Opinion hasábjain csaknem ugyanilyen tudósításokkal találkozunk. *The cleanest town in the world.* A világ legtisztább városa. Észak-Hollandiában Vilma királynő kis birodalmának töltései és csatornáit között fekszik Broeck, a szennytelen város. A kerítés czölöpjei égszínkékek. Az utcák ragyogó, sokszínű téglával burkolvák. A házak rózsá, fekete, szürke, bíbor, világoskék vagy halványzöld színűek. Az ajtók festve és aranyozva. Az utcáza, házak, hidak, csűrök oly tiszták, hogy az már szinte kínos látvány. Minden kicsiny szilárd festett, szennytelen és ragyogó. Broeck házaiban tisztogatás czéljaira láthatni nagy seprőket kis seprőket, meszelőket, ceseteket, kis és nagy keféket, aynfor-tist, fehérítőt az ablak fatáblák (spalét-táblák),

* Eszembe jut az a szabályrendelet, mikor a sok parasztszeker a vasut melletti kövezett országútról letér a por-csatornának nevezhető Pray-utczára s innen a Káptalan sorra, olyan porfőlleget verve, hogy a székes-egyház és káptalan épületek merő ködfátyolképpé vagy délibábbá lesznek.

vörös port a villák és kanalak, szénport a réztárgyak és edények, márgát a vas eszközök, téglaport a folyosók részére, sőt vékony forgácsokat, faszilánkokat, melyekkel a téglaközökben fennakadt piszkot, szemetet, szalmát távolítják el. Íme néhány e csodás város szabályrendeletei közül:

•A polgároknak kötelessége cipőiket levetni, mielőtt valamely házba belépnek.

Nappnyugta előtt és után csak olyan pipából szabad pipázni, melynek kupakja van, hogy a hamu az utcára ne hulljon.

Aki lovon jön, le kell szállania a nyereg-ből mielőtt a városba érne s vezetnie kell a lovat kantárszáron.

Tilos a városon keresztül kocsizni, vagy állatokat hajtani az utcákon.

E szabályrendeleteken kívül általános szokás, hogy ha valaki háza előtt falevelet vagy szalmaszálat lát, melyet természetesen csak a szél fubatótt oda, fűszedi és a csatornába dobja. (Micsalunk Váradon ugyancsak szedhetné!) A lakosság ötszáz lépésnyire megy a város-tól, hogy kiporolja cipőit. (Tessék csak néhány napi tiszta idő után az Ujsorra vagy a Káptalan-sorra jönni, micsoda Szahara van ott!)

Gyerekeket fogadtak föl, kiknek az a hü kötelességük, hogy napjában négyszer kifújják a téglák között fölgyűlt port. Némely házban a vendéget áttemelik a küszöbön. Egy alkalommal a tisztogatás máciája oly mérveket öltött, hogy az asszonyok még vallási kötelességeiket

iránti intézkedésekre hívja fel a központi választmányt.

Ezután a margittai kerületben a választás határidejét *junius 25-ére* tűzték ki. Mivel a választókerületben 1500-nál jóval több választó van, a szavazás két szavazatszedő küldöttség előtt fog megejtetni.

Választási elnökül dr. *Wallner* Odónt választották meg.

Az I. szavazatszedő küldöttség elnöke *Wallner* Odón vál. elnök, jegyzője *Gencz* József.

A II. szavazatszedő küldöttség elnöke, aki esetleg a választási elnököt is helyettesíti, dr. *Gyöngyössy* István; jegyző *Benicz* István.

Helyettes szavazatszedő küldöttségi elnökök: Dr. *Andrássy* Ernő és *Huliray* Ferencz, helyettes jegyzők: *Mátray* Árpád és *Appán* Gyula.

A választókerületbe tartozó községek a következő sorrendben fognak szavazni:

Az I. küldöttségénél: Margitta, Szent-Lázár, Királyi, Vámos-Láz, Sárszeg, Hőke, Szunyogd, Lúki, Kohány, Déda, Dizsér, Száldobágy, Almás, Felső-Ábrány, Terebes, Bártfalva, Széttalló, Csanálos, Széplak, Ottomány, Albis, Micske, Bályok és Bogyoszló.

A II. küldöttség előtt: Monos-Petri, Kécz, Genyété, Vedres-Ábrány, Er-Fancsika, Apát-Keresztur, Várviz, Verzár, Közepes-Fekete-Erdő, Baromlak, Szocset, Vasad, Piskolt, Cséhtelek, Bozsaj, Bisztra-Ujfalu, Papfalva, Bodonos, Almaszeg, Almaszeghuta, Terje, Alsó-Derna, Felső-Derna, Sástelek, Szalacs, Tóti és Piskolt.

A központi választmány felhívta az alispánt, hogy a választásra a szükséges katonai kirendeltségről gondoskodják.

*

Junius hó 25 én Ermihályfalva községben országos vásár lesz. Mivel a választókerülethez tartozó községek egy része közel fekszik Ermihályfalvához s a választók egy részének fontos megélhetési érdeke, hogy a vásárról el ne maradjanak, az ellenzék kérte, hogy ne tűzze ki a központi választmány junius 25-ére. A választmány azonban a kérelmet nem vette figyelembe. Ez az eljárás mindenestre jellemző.

is elhanyagolták a surolás és mosás kedvéért. A lekipásztor (református) miután a rábeszélés egyéb eszközeit mind megkísérelte, nagy beszédet mondott kijelentvén a többi közt, hogy amely hollandus asszony hűségesen teljesíti Isten iránt való kötelességeit ezen a világon, annak a másvilágon egy nagy ház jut osztályrészül tömegtelen és drága butorzzattal, melyben aztán az egész örökkévalóságon át takaríthat, moshat, surolhat, síkálhat, fényesíthet, nem lévén ugysem egyébbel elfoglalva. E fölséges kárpótlás ígérete, e végtelen boldogság gondolata oly buzgósággal és jámbor sággal töltötte el a nők keblét, hogy a pástornak évekig nem lehetett oka panasza.

Alig lehet valami tisztább, ragyogóbb, mint egy broecki ház. Ragyo óra van fénymázolva mindenik és többszínű kerítéssel körülvéve. Az ablakok üvegtáblái többszínű vonalakkal szegélyezve. A fák törzsei mind szürkéte mázolva egész az ágakig. A csatornákon száz meg száz kis fehér fahid vezet át, mindegyik mintha tegnap lett volna festve. A hegyes homlokzatok csucsán szélkakas, lánda vagy vas virágeszokor látható. Csaknem minden háznak két ajtaja van, egy a homlokzaton, a másik bent az udvaron, ez utóbbi minden napi közlekedésre, míg az elsőt csak ünnepélyes alkalmakkor, keresztelők, temetés, vagy esküvő idején használatos.

A kertek ép' oly különösek mint a házak. Az ösvények oly keskenyek, hogy alig lehet sétálni rajtuk. A lugasokban alig fér két ember

Viisszavont petíció.

A halmi-i kerületben tavaly, október hó 2-án *Fogarassy* Zsigmondot választották meg képviselőnek, Szentpály Jenővel szemben. A mandátumot Lipták László és társai kérvénnyel támadták meg s a Kuria már régebben elrendelte ez ügyben a vizsgálatot. bizonyítási eljárás befejeztével, tegnapra volt kintűzve a petíció folytatólagos tárgyalása a Kuria I. választási tanácsában. Tegnap reggel azonban Teller Miksa dr. a kérvényezőkhöz meghatalmazottja bejelentette, hogy a petícionálók a kérvényt visszavonják. A Kuria a visszavonó kérvényt tudomásul vette s a további eljárást megszüntette. A kérvény visszavonásának közvetlen oka egyébként az, hogy a képviselő volt ellenjelöltje, Szentpály Jenő időközben meghalt.

Templomfelavatás Dobozon.

Nagyszabású ünnepségben volt része Doboz községnek f. hó 7-én, szombaton, midőn a gróf *Wenckheim* Dénes és neje *Wenckheim* Friderika grófnő nagybirtokosok áldozatkészségéből épült új r. kath. templom felavattatott.

Radnay Farkas püspök bérmuatatját befejezve, pénteken délután hat órakor érkezett Gerlán keresztül Dobozra. Fogadták a *Wenckheim* grófi család tagjai és üdvözölték Doboz község előljárói. A bevonulás impozáns volt. 124 tagból álló lovas bandérium élén *Szathmáry* Elek gazdatisztel, mint rendezővel és parancsnokló vezetővel, 15 uradalmi tiszt lóháton, a többi válogatott parasztleány, ezek után a püspök négyes fogata, hosszú kocsisor s mindenütt példás rend és fegyelem.

A szombati templomfelavatásra a búcsusok roppant tömege érkezett, Gyuláról 400-on felül, továbbá Csaba, Kigyós, Békés hasonló számmal volt képviselve. A gyulaiak teljes zenekarral jöttek. Reggel 9 órára egymásután gördültek be a főuri fogatok a kastély kapuján. A búcsusok nagy tömege rendben, énekelve, imádkozva elvonult a kastély terraszára előtt, hol *Radnay* püspök a segédkező papsággal és a grófi család tagjai állottak.

egy más mellett. A kis mirisszövények egy négy éves gyereknek is alig érnek térdéig. A lugasok és virágágyak közt kis csatornák folynak, melyek mintha papir-hajócskák részére készültek volna. Ezeket miniatűr-hidacsokká visznek keresztül festett cölöppökhöz és korlátokkal. Vannak itt fürdőkád nagysági tavak, apró eső-nakokkal, melyek piros kötéllel vannak a kék cölöppökhöz erősítve. Mindent meglehetne itt mérni kézzel, lerontani egy ütéssel, keresztül vágni egy ugrással. Vannak itt legyező formára vágott fák, toll vagy tál formára, fehérre, vagy kékre festett törzsekkel. Minden lépésre új hatás, a színek új kombinációja, új ötlet, vagy esetleg új képtelenség.

A szobák igen parányik és bazárkákhoz hasonlítanak. Porcellán figurák vannak a pohár székeken, kínai edények, cukor-bowlok az asztal fölött és alatt, tányérok a falakon, órák, strucctojások kagylók, vázák, üveg holmik minden szegletben, minden zeg-zugban. (Public Opinion May 30. 1902.)

Emutattuk, hogy a hollandiai tisztaság a természetes nemzeti átöröklött hajlandóságon kívül a klíma, a geográfiai viszonyok szüleménye s abban az alakban, amelyben Hollandiában megjelenik talán nem eszmény, nem ideál: annyi azonban bizonyos, hogy tisztaság dolgában sokat tanulhatnánk e kis néptől, amely különben keserves küzdelemmel a tengeről elvitatott földjét az ellenségtől is mindig meg tudta tisztítani.

A búcsusok elvonulása után felállott a papság és a püspökkel együtt, ki baldachinum alatt fehér-ruhás leánykák által virágokkal behintett utcán haladt, a felavatandó templom felé vonult. Követték a püspököt a grófi család tagjai s a helybeli és a szomszéd gazdatisztek serege.

A zászlókkal és koszorúkkal díszített templom elé érve, már példás rendben volt felállítva a 3—4000 emberből álló tömeg. Igazán el kell ismerni, hogy a czélszerű elrendezéssel Domoszlay számtartó és Roszipál erdész remekeltek.

Maga a templom a román építészeti modor remekműve. Már külsőjével imponáló hatást gyakorol a szemlélőre. Akar csak egy középkori várkapolna előtt állának. Még fokozottabb a felemelő hatás, midőn a stílszerű portálén át, magába a templomba lépünk. Valóban Istenhez méltó hajlék ez. Oltára fehér márvány, közepén a carrarai márványból készült feszülettel, két szélén sz. Frigyes és sz. Dénes ábrázoló mozaik képekkel. Ára 10,000 frt volt. Karsu oszlopai, melyek a templom boltívet hordozzák, borossebesi vörös márványból vannak. Padozata díszes mozaik. Festése és freskói a legsikerültebbek. A templom, mely *Szidek* bécsi műépítész terve szerint készült, békésmegyei iparosok műve és 88 ezer forintba került.

A templomfelavatás szokásos szertartása után *Radnay* püspök gyönyörű beszédet intézett úgy a grófi párhoz, mint a templomba jutott hívekhez. Kifejté a templom magasztos rendeltetését, annak nemcsak vallási, hanem családi, társadalmi, s az államra is kiható jelentőségét; megható szavakkal közönte meg a grófi családnak a templom építésében tanúsított áldozatkészségét, végül Isten áldását kérte le reája.

A szent beszédet követő mise elvégzése után megható jelenetek voltak tanui. Hogy senki se legyen Dobozon, ki nek szükség e napot keserűvé tegye, a jótékony főuri pár száz szegényt vendéglát meg, mindegyiknek juttatván egy kiló marhabúst, egy kenyert, egy liter bort és 5 koronát.

A szegényebb sorsú búcsusokról sem feledkezett meg az uraság. Mintegy 600-an kaptak ebédre jogositó bárczát, melyet a kijelölt három vendéglő valamelyikében váltottak be.

A grófi család délben nagy ebédet adott, melyen részt vettek: *Radnay* Farkas püspök, a házi gazda és neje, gróf *Wenckheim* Frigyesné és leányai: *Mariska* és *Iona* grófnők, gróf *Wenckheim* István fiával, gróf *Wenckheim* Stéphanie, gróf *Wenckheim* Géza, neje és leánya: *Matild* grófnő, *Fehérváry* Celestine, dr. *Lukács* György főispán és neje, dr. *Fábry* Sándor alispán, *Lukács* Endre gyulai főszolgabíró, *Kövér* Malvine, *Moldoványi* Gyuláné, br. *Drechsel* Gyula urad. ügyész, dr. *Szemethy* Géza pápai kamarás, püspöki titkár, *Kuy* Antal t. kanonok, békési plebános, *Gróf* Ferencz gyulai prépost-plebános, dr. *Kramp* János eleki főesperes, *Tárkányi* Péter kigyósi plebáno, *Pillmayer* sz. ferenczreudi atya, *Brém* Lőrincz püspöki iktató, *Bartos* Ferencz gyulai káplán, *Aszalay* Gyula községi jegyző, *Kárnay* István dobozi bíró. Az ebéd alatt az első felköszöntőt gróf *Wenckheim* Dénes háziur mondta a pápára és királyra, utána *Radnay* püspök a grófi párra és dr. *Schlauch* Lőrincz bibornokra. Pohár köszöntőket mondtak még: dr. *Lukács* György főispán, dr. *Fábry* Sándor alispán, *Gróf* Ferencz prépost, *Kny* t. kanonok és *Szidek* műépítész.

A tisztikar és vendégei számára külön helyen pompás ebédet találtak, mely emelkedett hangulatban, számos főszóval fűszerezve folyt le. *Sánta* Sándor uradalmi tanító szép

alkalmi költeményt is irt, mely a nép között széleszótatott.

Egyszóval ünnepe volt Dobozon mindenkinek, olyan ünnepe, mely méltó egy századokra szóló alkotáshoz s melyet nem fog egyhamar feledni Doboz népe; hisz csaknem minden háznak volt vendége s az öröm felekezeti különbség nélkül általános volt.

Megemlítjük, hogy a templom mellé sírbolt is épült. Perfekt remekmű. Ugy a célszerűség, mint a stíl szempontjából kifogástalan. Ide fognak hozatni — mint tudjuk — a mindéddig Gerlán nyugvó gróf Wenckheim Rudolf volt dobozi nagybirtokos hamvai is.

Elismeréssel adózunk még Doboz község előjáróságának s az ottani kath. hitközségnek, kik a rend fenntartása körül vállaltak buzgósággal, sikerrel működtek. Nekik köszönhető, hogy a roppant kocsis és embertorlódás dacára semmi baleset nem történt s mindenki meg volt elégedve s egy szép ünnepély emlékével távozott.

UJDONSÁGOK.

Közös ima bibornokunkért.

Beteg bibornok-püspök urunkért *Vinkler* József v. püspök, püspöki általános helynök egyház meggyeserte nyilvános közös imát rendelt el köv. tkező körrendeletével:

A látogatásaiban is imálandó jó Isten Bibornok-püspök urunk Ó főmagasságát, kegyelmes főpásztorunkat s szeretett jó atyánkat immár két hét óta ágyhoz szegző betegségben engedi szenvedni.

Lelkemből meg vagyok győződve, sőt biztos tudomásom is van róla, hogy a merre e fájdalmas hír elhatott: mindenütt felhangzik a szerető szivekből, különösen nagy főpásztorunk hí papjainak s jó hiveinek lángolón szerető szivéből az égre törő imádságos sohaj: «*Uram! íme, a kít szeretsz, beteg*» (sz. Ján. 11. 3.); mint Jézus kedvelt barátjának, Lázárnak megbetegedésekor könyörögtek a betegnek Jézus által szintén nagyon kedvelt testvérei. Hiszen hitből élünk. Ismerjük az evangéliumból, hogy midőn Simon napáért könyörgének Jézushoz, édes Megváltónk «*parancsola a hidegletésnek s ez elhagyá őt.*» (Sz. Luk. 4. 5.).

Azért midőn a drága betegünk élemedett korával veszélyesen támogatott betegség tartama s az általuk okozott gyöngeségére tekintettel egyházmegyeszerte nyilvános könyörgést tartottam elrendelendőnek, nem az úgy is eleven gyermeki szeretetnek ösztönzése, hanem inkább a közös imádságnak magától az Ur Jézustól hirdetett kiváló ereje lebeggett és lebeg első sorban lelki szemeim előtt.

Ezeket előre bocsátván, testvéri bizalommal fölkérem és felhívom az egyházmegye t. papjait, hogy sz. miséikben súlyos beteg kegyelmes főpásztorunkról különös áhitattal emlékezzenek meg; a t. lelkész urakat pedig, hogy minden napon a plébániai sz. mise után a Ciboriumban kitett legmélt. Oltári Szentség előtt beteg Bibornok-püspök urunk és atyánkért 3 Miatyánkot és 3 Üdvözlégyet mondjanak el a következő imával:

Mindenható örök Isten, a benned hívők örök üdve! hallgasd meg könyör-

gésünket a te beteg szolgáért, kinek részére irgalmasságotat és segélyedet kérjük, hogy egészségét visszanyervén, azt neked szentegyházadban meghálálja. Amen.

Ezen imák vasár- és ünnepnapokon a Szentséges Atyánkért 465—1902. sz. alatt elrendelt imák után végzendők.

Nagyvárad, 1902. jun. 8.

TAJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park.) Nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krétt. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krétt. Más időben 50 kr.

* **A bibornok állapota.** A javulásban levő betegnél az utóbbi két nap alatt annyiban változás történt, hogy némi komplikációk tenyegtek, amelyeket azonban sikerült elhárítani.

* **Személyi hír.** *Fapp* Elek, a karczafi kerület országgyűlési képviselője Nagyváradon időzik. — *Klobucsár* Vilmos lovassági tábornok, József főherceg adlútusa, a honvédsereg csapatok megvizsgálása céljából Nagyváradra érkezett.

* **Számonkérőszék a városnál.** *Beöthy* László főispán tegnap folytatta a városi hivataloknál a számonkérőszéket. Alaposan megvizsgálta az elnöki ügyosztályt, a gazdasági tanácsnok ügyosztályt, a főjegyző és *Eleméry* Ferencz aljegyző hivatalát, a közigazgatási iktató és kiadóhivatalt. Mindenütt a legnagyobb rendet és az ügyek pontos vezetését találta a főispán s elismerését és megelégedését nyilvánította a tapasztaltak felett.

* **Közlekedés a fürdőkhöz.** A Szent László-(Püspök)-fürdő bériőjének kérelmére Nagyvárad városa átiratban kérte a M. A. Vasutak igazgatóságát, hogy a fürdővonatok közlekedési idejét október 15-ig hosszabbítsa meg s a vonatok menetsebességét fokozzák és ez által a hosszú menetidőt rövidítse meg. Az államvasutak igazgatósága közli a várossal, hogy egyik kérelmet sem teljesítheti, mert a közönség érdeke azt nem kívánja. Kivéve a vasárnapokat, vagy egyes alkalmakat, az utazó közönség száma csekély.

* **Tizenöt lelemez a rendőrségen.** A Fehér Kereszt országos lelemezhez vidéki fiók-intézetei ez évi május hó 15-ével tudvalevőleg állami kezelésbe vétetvén, megszűntek a magánintézet fiókjai lenni. A helyi fiókintézet pedig saját megtakarításából 15 gyermeket látott el eddig táppénzzel. Mint hogy azonban állami intézetnél ilyes kezelés megtakarítások meg nem engedettek, a 15 kisdéd tartói elestek a tápdijaktól. Így azután a gyermekeket a rendőrségre hozták, ahol a kisdéd elhagyottságuk alapján most már az országos betegápolási alap terhére lesznek dajkáltatva és táplálva.

* **Ülés a városházán.** Nagyvárad város pénzügyi és gazdasági szakbizottsága ma, kedden június 10-én délután 3 órakor a felveendő kölcsön tárgyában ülést tart.

* **Jótekonyczélú rózsakiállítás.** Báró *Gerliczy* Félixné és *Rimler* Károly elnökök a »Fehér Kereszt-egylet« javára a jövő hét valamelyik napján rózsakiállítást fognak rendezni. A jótekonyczél érdekében az ügybuzgó elnöknő hatalmas akciózt indított s valószínű, hogy az önzetlen buzgalmat méltó siker fogja koronázni. Amikor a részletek meg lesznek állapítva, bővebben visszatérünk a pompásnak ígérkező kiállításra.

* **Hymen.** Mandel Béla, nagyvárad fiatal fodrász vasárnap este tartotta eljegyzését Grósz Izsák szakáli kereskedő bájos és művelt leányával, Szerénával.

* **A király nyaralása.** A király az eddigi megállapodások szerint június 25. vagy 26-ikán utazik Ischlbe nyári tartózkodásra. Ugyanakkor érkezik oda *Mária Valéria* főhercegnő is gyermekeivel. A király ischli tartózkodása az idén valamivel rövidebb lesz, mert már augusztus végén résztvesz a haditengerészet nagygyakorlatán az Adrián, azután pedig a 2-ik és 5-ik hadtest nagygyakorlatára utazik. Mielőtt a király Bécsből Ischlbe utazik, még egyszer kimegy a Lajtha melletti Bruck táborbába, hogy az ott táborozó csapatok fölött szemlét tartson.

* **Az aradi fagyaltmérgezés.** Az aradi rendőrség szigorú vizsgálatot tartott a Hungária kávéházban, a hol, mint megirtuk, 50 ember betegedett meg a fagyalttól. A kávéházi edényeket s felszereléseket megvizsgálták és mindent rendben, tisztán találtak. A fagyaltmérgezés, mint most már kétségtelen, a vanília okozta. Egyben megtekintették a konyhán a vanília fagyalt-készletet, azt szépnek, tisztának találták, nem vittek rajta semmi olyast észre, a mi méregtartalomra mutatott volna.

* **Ujabb csalások vámjegyekkel.** Nagyvárad város vámkézelésénél nem oly régen jöttek rá az évek óta üzött csalásra. Ez a dolog már részben a törvényhatóság, részben pedig a vizsgálóbíró előtt van. A városi számvétségénél a marhavásártéren újabban beszédett vámjegyek átvizsgálásakor rájöttek, hogy a vásártéri bejáratnál leadott jegyek között elhasznált régi jegyek is vannak, amelyekkel megcsalták a városi pénztárt. A baromvásárra jövő közönségtől kerültek ezen jegyek. Bizonyára furfangos parasztemberek megtartották régen váltott jegyeiket s mikor bejönnek állataikkal Nagyváradra, megnezik, hogy azon a vásári napon milyen szintű a jegy s a náluk készletben levő régi jegyekből a szerint választanak. A bejáratnál hétfőn reggelenként olyan óriási tolongás van, hogy a felállított néhány rendőr nem képes minden jegynek a dátumát átvizsgálni. Így kerülnek ismét forgalomba a hamis jegyek. Mindenesetre a legszigorubb intézkedésre van szükség, hogy az ilyen csalások a jövőben meggátoltassanak.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Katona Bálint és neje borosjenői Székely Tasnády Róza, valamint gyermekeik Ilonka és Erzsike a rokonok nevében is fájdalommal tudatják a legjobb nevelőanya, illetve nagynéni *Katona* Zsuzsánnának folyó hó 8-án életének 76 ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 10-án, d. e. 10 órakor fognak a Szigligeti-utca 428. számú háztól a várad-olaszi-i közsirkertben az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1902. június hó 8-án.

* **Az irodatisztek és irnokok lakbére.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága kellő felvilágosítás hiányában akként emelte fel a városi irodatisztek és irnokok lakbérét, hogy az irodatiszteknek 340 koronában, az irnokoknak pedig 400 koronában állapította meg a lakbérilletményüket. Már akkor megirtuk, hogy ezt a határozatot alig hagyja jóvá a miniszter, mert ez által olyan állapot keletkeznék, hogy az irnokok magasabb lakbére lenne, mint az irodatiszteknek, s ha egy irnokot irodatisztté léptetnének elő, kevesebb lakbért kapna mint azelőtt. Ezen véleményünk beteljesedett. A belügyminiszter határozata most érkezett le a városhoz. A lakbérre vonatkozó határozatot nem hagyta jóvá, mert azt visszaküldi s egyben elrendeli, hogy a megszavazandó lakbér felemelésre a fedezetet is mutassa ki a város.

* **Szikra grófné a muzeumban.** Vasárnap délelőtt igen előkelő vendég látogatta meg a muzeumot Teleky Sándorné grófné személyében, ki »Szikra« irói névvel a budapesti irodalmi körök becsült kedvence. A grófné egykor Nagyváradi társaságának volt kimagasló és egyszersmind népszerű alakja, úgy hogy szinte hazalátogatott, midőn rövid időre Szent László városának vendége volt. A grófné Wertheimstein Rózsika kisasszony és Döry László huszárkapitány kíséretében kereste föl a muzeumot, melynek gyűjteményeit részben már eddig is ismerte. A vendégeknyire »Szikra« névvel jegyezte be magát ő, akiről Endrődy Sándor egy kedves költeményében azt írta, hogy »nem szikra, láng«.

* **A Dalosegyesület pályázatának nyertesei.** Az Országos Dalosegyesület a temesvári országos dalverseny-férfikarára pályázatot hirdetett. A pályázat eredményét most hirdették ki s az eredmény a következő: Az első díj nyertese **König Péter** kassai színházi karnagy, a második díjé dr. **Szöllősy Attila** kolozsvári honvédezdorvos, a harmadik díjé **Adorján** (Szentgály) Gyula, a negyediké **Szotyori Nagy János** tanár, az ötödiké **Lányi Ernő** miskolczi zenedei igazgató.

* **A Festetich-szobor fölavatása.** Keszthelyen vasárnap avatták föl nagy ünnepségek között gróf Festetich Györgynek, a Georgikon gazdasági akadémia alapítójának szobrát. Az ünnepélyen **Darányi** földmivelésügyi miniszter is részt vett. Oriási közönség és a tanuló ifjuság volt jelen. A keszthelyi ifjuság elénekelt a szöveget, majd **Desseffy Aurél**, a szobor-bizottság elnöke méltatta Festetich Györgyöt, annak érdemeit. Az ünnepi beszédet **Darányi** miniszter mondta. Remek szóoklatában a Festetich György életéről, tevékenységéről szólt. A szobor talapzatát ellepték a koszorúk. A fölavató ünnep az ifjuság által énekelt Hymnussal ért véget. Délután a Balaton partján levő Hullámfogadóban gazdag lakoma volt, sok szép pohárköszöntővel.

* **A fegyverek bejelentése.** A fegyver- és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t.-cz. alapján felhivatnak mindazok, kik a város bel- és külterületén akár önvédelem, akár vadászat céljából vagy pedig ereklüként tartott lőfegyverek birtokában vannak, miszerint azokra vonatkozó bejelentéseiket Nagyváradi város adóhivatalánál, a vadászati jegy iránti bejelentéseiket pedig a polgármesteri hivatalnál f. évi június hó 30-ik napjáig megtenni annyival inkább el ne mulasszák, mivel ellenesetben a törvény 42. §-a értelmében az eltűnt adó alól elvont minden darab fegyver után 20 koronától 40 koronáig terjedhető pénzbírsággal fognak sújtani. Nagyvárad, 1902. június 1-én. **Városi adóhivatal.**

* **Az apa nyomdokain.** Még élénk emlékezetben van az a tragikus vég, mely egy zseniális ügyvédnek jutott osztályrészül, ki roham léptekkel haladt a sülyedés, erkölcsi züllés lejtőjén, már is egy újabb fegyverdörög reszkettette meg a léget a már csendesen pihenő atya hantjai felett. **Fényes Géza** volt berettyó-ujfalui ügyvéd szomorú sorsa részvétre gerjesztett s most megdőbbenve állunk a sírnál, mert egy ifju eltűnt élet nyert befejezést az atya hamvai felett. Fia Sándor, ki nevelés, gondozás nélkül fejlődött ifjúvá, ki 19 éves korában még nem tudta mi a szülői otthon, atyja sírdombján tegnap agyonlőtte magát. Tettének oka a végtelen nyomor.

* **Névmagyarosítások.** Friedl Lajos tenkei m. kir. adótitzt vezetéknévét »Fényes«-re; — Kiskoru Brüll Akos, Miklós és Dezső dancsházai lakosok »Orosz«-ra — és Paraszt István rézbányai csendőr vezetéknévét »Bákési«-re változtatta.

* **Sztrájk a városháza építésénél.** Az új városháza építésénél dolgozó kőművesek és napszámok már a szombati fizetés alkalmával testületileg kijelentették ifj. Rimanóczy Kálmán építész vállalkozó előtt, hogy hétfőn az eddigi napszám mellett munkába nem állnak és követelik, hogy munkájukat óraszerint díjazák. Rimanóczy ezen követelésüket nem teljesítette, a miért is hétfőn kimondták a sztrájkot és csoportosan a Rhédey-kertbe vonultak. A higgadt munkások délfelé munkába állottak. A másik rész ellenben az egész napot kihuzta munka nélkül, míg végre is sikerült Rimanóczynak érveléseivel meggyőzni a felbujtott embereket s rábírní a munkába állásra. Az ügy tehát békésen intéztetett el és valószínű, hogy ma már serényen munkába állnak az összes munkások.

x Hatóságilag engedélyezett végeladás üzlet-felosztás végett **Kárpáti** Miklós divatruházában Nagyváradon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

x Tulhalmozott raktár miatt az összes nyári battist ingek, rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uri divat üzletében. Férfikelengyék méret szerint gyorsan készíthetők.

ZENE ES MUVESZET.

Enek- és zenevizsgálat az Orsolya-zárdában.

Az Orsolya-szüzek vezetése alatt álló tanítónő-képezde növendékei vasárnap délelőtt tartották zene- és énekvizsgájukat.

A sokoldalú kiképzésnek, melyben a zárdaszüzek részesítik tanítványaikat, egyik fényes eredményes sikere volt ez a vasárnapi vizsga. Oly összevágó, oly gondos, oly képzett tanulás eredménye minden szám, hogy a kiváltságot lehetetlen eldönteni. Szépen, biztosan és kedvesen adta elő minden szereplő a maga számát, vagy ha többesben adtak elő, gondos összehattanulással. Ilyen volt a Mendelsóhn nyitány, melyet két zongorán 8 kézre **Csányi Gizella**, **Dernyey Erzsé**, **Papp Hajnalka** és **Sebessy Erzsé** adtak elő. Es épen ilyen szép eredménnyel játszottak **Brányi Gizi**, **Papp Ilonka** **Csordacsics Miczi** és **Keth Stefike**. Szinte bámulatos iskolázottsága és hanganyag terjedelménél fogva **Szabó Irén** soprán és **Zdrahal Irma** alt szólója. Gondos, összevágó volt az énekkar száma is, melynek betanítása a mestert, **Nevorall Istvánt** dicséri.

Altalában a siker nagy része a fiatal mestert, ezt a hivatásos zenészt illeti. Az ő gondos odaadó tanításának érdeme a páratlan siker, és a kedvesszüzek ismert előzőkenységének kifolyása, hogy ily ritkán hallható, szép ünnepélynek lehetett részese az a diszes közönség, mely akkor valóban élvezett.

A zeneiskola évváró hangversenye.

Az évváró vizsgálatok közül a legjobban sikerült a nagyváradi zeneiskola vizsgálat, a melyet szép hegedűszóban mutatott be az intézet vezetősége vasárnap délután a zeneiskola disztermében.

A vizsgálaton előkelő közönség volt jelen, a kik között ott láttuk a város polgármesterét, **Rimler Károlyt** és az adóügyi tanácsost, **Lukács Odont** is; kár, hogy a város vezetősége köréből oly kevesen érdeklődnek ez

iránt az intézet iránt, a mely Nagyvárad kulturális fejlődésére oly jótékony hatást gyakorol.

A vasárnapi eredmény eklatáns bizonyítéka volt, hogy az iskola azt a válságot, a mely a jelen tanévben egy tanárnak és az illető tanár előrehaladottabb növendékeinek távozásával érte — kiállotta, sőt az erők felrészítése bizonyos tekintetben még hasznára is szolgált. **Hercsirek Istvánt** jobban ismeri városunk zenevilága, hogysem az ő sokoldalú művészi kvalitásait itt bővebben ismertetnünk kellene, **Mazalik József** fővárosi zenetanár személyében pedig olyan mestert nyert az iskola, a ki nemcsak becsületére válik, de bármely iskolának díszül is szolgálhat. A szülőik elismerése és hálafrappáns módon nyilatkozott meg a vizsgálat végeztével, a mely elismerésből és hálafrappánsul nagyon sok illeti meg ezen derék intézet kiváló igazgatóját, **Réz Mihályt** is.

A hangversenyen, — mint említettük is, — a legelső rangú zeneszerzők művei szerepeltek s a mi a produkciókat érdekessé és értékessé teszi, az az, hogy az egyes darabokat az előjegyzések és előadási jelek pontos és szigorú betartásával adták elő, nem pedig ötletszerűen csakhogy mentől többet mutasson, mint az ilyen alkalommal már szokás.

A legnehezebb feladat a kis **Réz Laczinak** jutott, aki **Tshaikovszky**nak egyik nehéz konstrukciójú négyes részletével birkózott meg derekasan egy sokkal nagyobb cellon, mint a milyen ő volt. **Rafael Irma**, a zeneiskola legtehetségesebb zongorajátékosa kísérte zongorán a **Réz Laczi** játékát. Ugyancsak ez a kiváló tehetségű 8 éves leány kísérte a **Horváth Ferencz** fuvolajátékát is, a ki **Popp Quillinek** egyik nagyobb művét, **Verdi Rigolettojának** egyik legszebb részletét fuvolázta el sok praecizitással; ez a piéce volt a hangversenynek egyik legérdekesebb száma. Onállóan is igen szépen játszott az a kis leány a **Büvös vadászból** egy hosszabb és értékesebb opera-áriát; játéka máris igen fejlett előadási képességre és csaknem bevezett technikai tőkélyre vall. — Zongorán a legszebb játékot mutatta be **Szalay Stefike**, **Wagnernek** a **Tannhäuser-indulóját** adta elő ügyesen, ötletesen és **Lisznek** egyik rhapsodiáját. Bravuros zongorajátékosnak mutatkozott be **Boglucz Irén** is egy magyar ábrádnak valódi zamatos magyaros verével való lejátszásával. **László József** hegedűjátéka is nagyon tetszett, nemkülönben a **Perl Szeréna** czimbalomjátéka is. Sok tapsot aratott a kis **Békési** testvérpár is, ezek a kis liliputi zenészek, a kik egy szerená-darabot játszottak nagy formai tőkélylyel: **Leó** gordonkán játszott, **Piroska** zongorán kísérte bátyját.

A hangverseny publikumát a tapasztalt eredmény igen kellemesen lepte meg, mert iskolai hangversenyre jöttek és művészi színvonalon álló zene produkciókban volt részük.

A vizsgálat elméleti része, — mint értesülünk — f. hó 22-én lesz ugyanabban a helyiségben. (r-s.)

TANUGY.

Vizsgálatok a közs. polgári iskolában. A községi polgári fuiskolában az 1901/92. tanévi zárvizsgálatok a következő rendben lesznek megtartva:

Az énekvizsgálat június 14-én szombaton, délelőtt 8—12-ig. A tornavizsgálat június 14. szombaton délután 3—6-ig. **Osztályvizsgálatok:** Június 16-án hétfőn délelőtt 8—12-ig I—á osztály. Június 16-án kedden délután 2—6-ig I—b, osztály. Június 17-én kedden délelőtt 8—12-ig II—á osztály. Június 17-én kedden délután 2—6-ig II—b osztály. Június 18-án szerdán délelőtt 8—12-ig III—á osztály. Június 18-án szerdán délután 2—6-ig III—b osztály. Június 19-én, csütörtökön délelőtt 8—12-ig IV. osztály. A záróvizsgálatok nyilvánosok, melyekre a községi iskolások t. tagjai, az érdekelt szülőket, valamint a polgári iskola iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgató.

A magántanulók vizsgálatai június 23-án és következő napjain lesznek, délelőtt 8—12-ig, délután 2-6-ig.

Vizsgálatok a nagyvárad-ujvárosi római kath. népiskolában. A vizsgálatot a szokott időben reggel fél 8 órakor a Szent László-templomban szent mise előzi meg, melyen s növendékek tanítóik vezetése alatt — esetleg a szülők is — résztvesznek. Szent mise után a tanulók tantermeikbe vonulnak s a IV. osztályban június 12-én csütörtökön délelőtt fél 9 órakor, a III-ik osztályban június 13-án pénteken délelőtt fél 9 órakor a II-ik osztályban június 14-én szombaton délelőtt 10 órakor, az I. osztályban június 14-én szombaton reggel 8 órakor veszi kezdetét. Kelt Nagyváradon, 1902. évi jun. 10. *Az igazgatóság.*

Értesítés. A községi elemi fiúiskolai osztályok tornavizsgálata f. hó 11-én — szerda — d. u. 3 órától kezdődőleg a »Lövölde« helyiségében (Sport-tér) fog megtartatni, mely vizsgálatra a t. szüléket és érdeklődőket tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1902. június 9.

Dr. Hoványi Géza,
vizsg. biz. elnök.

Vizsgálatok az ipariskolában. A nagyvárad-i ipariskolában az évről évre június 9-én kezdődtek s június 21-én fognak befejezteni. Minden osztály vizsgálata a rendes előadási napon és időben tartatik. A rajzkiállítás pedig június 22-én, vasárnap d. e. 8—12 ig és d. u. 2—4-ig lesz megtartva. Ezen vizsgálatokra és kiállításra az iparokt. biz. tagjait, a t. mester urakat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az ipariskola igazgatósága.

A III. osztályok vizsgálata. Az elemi iskolák harmadik fuosztályainak évről évre június 9-én kezdődnek s június 11-ig tartanak — a következő rendben fogjuk megtartani:

Olasziban: Június 16. hétfőn; Ujvárosban a polg. fiúiskola épületében: Június 17. kedden; Ujvárosban, Teleky-utca június 18. szerdán; Váraján: Június 19. csütörtökön. Nagyvárad, 1902. június 9. Dr. Kecskeméti Lipót, vizsg. biz. elnök.

Igazságszolgáltatás.

Takács Zoltán bankógyára. A budapesti kir. ítélőtáblán tegnap délelőtt hirdették ki az ítéletet Takács Zoltán és társai pézhamisítási bűnpörében. A másodbíró ítélete általában enyhébb. A tábla Takács Zoltán 7 évi fegyházbüntetését a 93. §. alkalmazásával 7 évi börtönnre változtatta. *Oravecz* Jánost és *Csapó* Józsefet 5—5 évi fegyházra, *Gallai* Imrét 3 évi fegyházra, *Vay* Alajost 5 évi, *Bálint* Ferenczet 4 évi fegyházra, *Gruber* Istvánt 8 havi börtönnre, *Halász Szabó* Sándort másfél évi börtönnre, özv. *Korda* Gergelyné 1 évi börtönnre, *Petyó Horváth* Jánost másfél évi börtönnre, *Kocsis* Imrét 6 havi börtönnre, *Kiss* Lajos és *Lajosné* 6—6 havi börtönnre ítélte, ellenben *Halász Szabó* Imrét, *Vida* Józsefet, ifj. *Halász* Ferenczet, *Helyes* Károlynét, özv. *Csapó* Józsefnét és *Tóth* Mihályt felemeltette.

EGYESÜLETEK.

A nagyvárad-i kerületi betegsegélyező pénztár e hó 8-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartotta igazgatósági ülését *Láng* József elnöke alatt. Az igazgató által előterjesztett időszakos jelentés szerint április 30-án volt a pénztári tagok létszáma 6757; ebből férfi 6171 és nő 486. Április hó folyamata alatt nem kevesebb, mint 615 beteget ápoltatott a pénztár, s ebből 146 férfit s 11 nőt: vagyis összesen 157 tagot látott el táppénzzel. Május 31-én a tagok létszáma volt összesen: 6684 és pedig férfi 6007, nő 677, melyből betegnek

jelentetett 645; táppénzt kapott betegsége tartama alatt 137. A pénztár bevétele április hóban az előző havi 4000 kor. 04 fillér maradvánnyal együtt 12814 kor. 48 fillér, 1660 korona 25 fillérrel több, mint előző hóban. Kiadás 9704 kor. 02 fillér, 2549 kor. 63 fillérrel több, mint március hóban. Május havi bevétel előző havi maradvánnyal együtt 11102 kor. 40 fillér. Kiadás 5192 kor. 71 fillér. A felügyelő bizottság folyó hó 4-én tartott pénztárvizsgálatot, mely alkalommal találtatott készpénz 775 kor. 69 fillér; a gazdasági és iparbank betéti könyvecskéjében 1667 korona 80 fillér, postatakarékpénztárilag 4056 kor. 68 fillér, kézi pénztárban 200 korona. Az igazgatóság nagy megnyugvással vette tudomásul, hogy bár a pénztár minden irányu követeléseknek eleget tett — ez idő szerint csaknem 7000 korona fölött rendelkezik. A folyó ügyek közül felmentjük, hogy a rovincsoló bizottság tagjait megválasztották július, augusztus, szeptember havára: *Jelinek* Ferencz és *Riedl* Gusztáv s hogy az igazgatóság hivatalos helyiségeül a Széchenyi-téri *Rádl*-ház egy részét vette ki, hová ez évi augusztus hó 1-én költözik át.

SZÍNHÁZ.

Blaháné búcsufellépte.

Szívöl jövő lelkes tüntetések között fejezte be tegnap a bűbajos csalogány négy estére terjedő vendégszereplését. *Rákosi Jenő* *Ejjel az erdőn* népszínművében búcsuzott el — reméljük és óhajtjuk, — csak rövid időre. Az ő szeretett nagyvárad-i közönségének megfogja tenni, hogy a jövő színi szezonban ismét eljön hozzánk, hogy legmagasabb fokon álló művészetét, szívhez szóló dalait csodáljuk és élvezzük.

Az éljenzés és tapsvihar, az előadás alatt tömérdek sokszor felhangzott, éppoly, mint vasárnap este, a midőn a *Télen* népszínműben játszott.

Az előadásra a vidékről is sokan jöttek be; a ház annyira zsúfolt volt vasárnap, hogy még a karzatra sem lehetett jegyet kapni.

A tegnap est többi szereplőiről is szólva *Orley* Flóra (Máli), *Bognár* János (Paczor Márton) művészi képességeiket szép sikerrel érvényesítették. *Fintér* (Gyurka) nagy hatást keltett élénk játékkal, mint *Bérczy* Gyula is, a ki Hájas Gábor szerepének humorát ügyesen, izlésesen használta ki.

Krasznay Andor mint Zátonyi Balázs az ő megszokott, pompás alakításainak egyikét mutatta be.

Most pedig, a midőn a mi szeretett vendégünknek köszönetünk t fejezzük ki, hogy eljött hozzánk, búcsuzóul mondjuk: a viszontlátásra.

MULATSÁG

Diákok juniálisa.

A gymnasium tavaszi mulatsága mindig nagyon jól szokott sikerülni. A tegnapi juniális, bár az idő kedvezőtlen volt, mégis nagy látogatottságnak örvendett. Az égbolt szomorúsága nem igen zavarta a diákság jókedvét. Már reggel sok diák kiment a Félix-fürdőbe és sokféle mulatsággal töltötte a napot. Délután a vonatokkal ment ki a vendégek zöme. Az ügyes rendezőség cigányzenével fogadta az érkezőket. Este 6 óra után megkezdődött a tánc az izlésesen feldisznított teremben s tartott szaka-

datlan jó kedvben az éjjel utáni vonat indulásáig, a mikor a diáksereg egy kellemes nap emlékével zónázott haza.

TAVIRATOK.

Szell Kálmán lemondott? . . .

Budapest, június 9. (Saj. tud. táv.) A bécsi lapok szerint Szell Kálmán lemondott, mert bele fáradt az eddigi politikai harcokba. Teljes visszalépésének ideje csak alkalmas ember megtalálásától függ, s addig is tekintettel a válságos politikai helyzetre, fölveszi a tárgyalásokat a kiegyezés tárgyában. Az osztrák delegátusok nem tekintik válságosnak a kiegyezés állását, biznak létrejövételében. *Szell* Kálmánnak lemondását, — ki hosszabb kihallgatáson volt ma Ő Felségénél — nem hiszik.

Pápai trónálló.

Ungvár, jun. 9. (Saját. tud. táv.) *Leó* pápa ő Szentsége *Firczak* munkácsi püspököt római gróffá pápai, trónállóvá nevezte ki.

Rektor választás.

Budapest, június 9. (Saj. tud. táv.) A budapesti tudomány egyetem mai rektorválasztásán *Ajtai* és *Högyes* is nyolcz szavazatot kaptak. Szavazat egyenlőség lévén a végleges döntést a kultuszminisztertől várják.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, június 9. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma déli 12 órakor Falk Miksa elnöke alatt ülést tartott. A kormány részéről az ülésen *Lukács*, *Darányi*, *Wlassics* és *Láng* miniszterek, *Zsilinszky*, *Kiss* Pál, *Granzenstein* és gróf *Wickenburg* államtitkárok, *Bartóky* és *Tóth* Lajos miniszteri tanácsosok jelentek meg; ezenkívül behívott szakértőkül *König* Gyula miniszteri tanácsos és *Czigler* műépítész szerepeltek. A bizottság először az új műgyetem építési költségeiről szóló javaslatot vette tárgyalás alá, melyet *Kammerer* Ernő előadó ismertetett behatóan, kiterjeszkedvén úgy az ügy előzményeire, valamint a bizottságnak bemutatott tervek megismertetésére is. Az előadó kifejezte abbeli reményét, hogy az építés 1911. előtt befejezhető lesz. *Szederkényi* Nándor bizalmatlansággal van középítkezéseink iránt, míg *Berzeviczy* Albert őszinte örömmel üdvözlö a javaslatot s főképp azt, hogy az építés már az idén megindul, de szeretné, hogy az építés befejezését is gyorsítsák.

Az ülést holnap folytatják.

Pestvármegye közgyűlése.

Budapest, június 9. (Saj. tud. táv.) Pestvármegye mai közgyűlésén tárgyalták Hevesvármegye Kossuth-ügyi átiratát s Fazekas főjegyző indítványára viharos éljenzés közepette fogadták el.

Uj hármasszövetség.

Pétevár, június 9. A »Novoje Vremja« szerint, *Vladimir* Cirill nagyherceg, a ki most Pekingben a kínai udvar vendége, a csár sajátkezű levelét vitte a kínai császárnak. Nevezett lap hozzátesszi, hogy a nagyherceg azért ment Pekingbe, hogy megkösse az új orosz-

francia-kínai hármasszövetséget a japán-angol szövetség ellensúlyozására. (M. T. I.)

Az új testőr eskütétele.

Bécs, jun. 9. Széll Kálmán magyar miniszterelnök ma reggel ideérkezett. Dél előtt 10 órakor ment végbe Esterházy Alajos herceg altábornagynak, a magyar testőrség új kapitányának eskütétele. Az ünnepies eskütétel jelen volt Liechtenstein herceg első főudvarmester, Széll Kálmán miniszterelnök és Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter mint magyar zászlósúr és főlovászmester. Az eskümentést Vértessy miniszteri tanácsos olvasta fel. A testőrkapitányi eskü letétele után a titkos tanácsosi eskütette le Esterházy herceg. Ezen az eskütételén Goluchowski gróf képviselőtében Körber osztrák miniszterelnök, továbbá Abensperg Traun gróf főkamarmester-működött közre. A két eskütétel után Esterházy herceg kihallgatáson volt a királynál. A kihallgatás után a herceg Liechtenstein főudvarmester kíséretében a Radetzky-terembe ment, a hol a testőrség egész szolgálati létszáma várta a főtisztékkel és a testőrség törzskarával. Liechtenstein herceg főudvarmester rövid beszéddel bemutatta az új testőrkapitányt és azután Koloniewski gróf főszertartásmesterrel elhagyta a termet. Az új testőrkapitány azután üdvözölte a testőrséget és ezzel a szertartás vége ért. A testőrség főtisztjei kikisérték kapitányukat és azután visszatértek a terembe, a hol Benkeő altábornagy testőrfőhadnagy elbocsátotta a testőrséget.

A szász király állapota.

Sybillenort, június 9. A szász király állapotáról tegnap reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A király az éjjel nyugodtabban és tovább aludt, mint előző éjszaka. Általános állapota ma reggel kissé javult. Az érverés ugyan gyorsabb, de szabályos. Reggelit ó étvágygyal evett a király. (M. T. I.)

A Tokánó tűzhányó pusztítása.

Budapest, június 9. (Saj. tud. táv.) Mint Gutemálából táviratozzák, a Tokánó vulkán kitört s a hatalmas láva folyam Retalkrer várost teljesen tönkre tette. A tűz és hamu eső következtében 1000 ember lelte a romok alatt halálát.

Ethamvadt község.

Mármaros-Sziget, június 9. Iza-Szacsat mármarosmegyei községben e hó 7-én délután tűz támadt, mely 14 lakóházat, 29 melléképületet és 22 óriási nagy kazal szénát pusztított el. Mentésről a nagy szárazságban és vízhiány miatt szó sem lehetett. Tűzoltóság nincs az oláh községben és a lakosság nem tudott mihez fogni. Egyetlen épület sem volt biztosítva. A vármegye hatósága a vármegyei szegényalapról azonnal 400 koronát utalványozott ki rögtön segítyezésre. A kár sok ezer koronára rug. (M. T. I.)

A búr béke.

London, június 9. A »Daily Mail« május 18-án kelt pretóriai levelet közöl, a mely szerint május 15-én, kevéssel a vereenigingeni béketanácskozások megkezdése előtt Pretóriában 60-nál több embert letartóztattak, mert részt

vettek az angol hatóságok ellen Pretóriában szőtt összeesküvésben. A Daily Telegraph hasonló levélbeli tudósítást közöl azzal a megjegyzéssel, hogy a távirati tudósítást annak idején elnyomta a cenzúra. (M. T. I.)

London, június 9. Kitchener jelenti: A fegyverletétel kielégítően meg végbe. Június 7-én 1886 fegyvert szolgáltatott be. Eddig összesen 4342 fegyvert adtak át a búrok.

Pretória, június 9. A békekötés öröme ma itt hálaadó istentisztelet volt, a melyen Kitchener tábornok, továbbá 6000 angol katona és sok burgher volt jelen. Kitchener élte Edvárd királyt, amit lelkesen fogadtak. Liebenberg tábornok Klerksdorpban 470 emberrel megadta magát. (M. T. I.)

Az angol parlament feloszlata.

London, június 9. A »Daily Express« jelenti, hogy parlamenti körökben híre jár, hogy az alsóházat a koronázás után fel fogják oszlatni. Ugyancsak ezen alkalommal a miniszteriumot is rekonstruálni fogják Valószínű hogy Salisbury, a ki okat betegeskedik, viszszalép és Balfour vagy Chamberlain lesz miniszterelnök. (M. T. I.)

NYILTTER.

Parfumerie Savoly illatszertár

Nagyvárad,

Bémer-tér, Bazárépület, színház-sarok.

Gyár:

Fiók-üzletek:

Budapest, Damjanich-u. 28.

Temesvár, Zágráb.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fényesen berendezett illatszertáramat, melynek létesítésénél semmi anyagi áldozatot nem kiméltem — felszerelve angol s francia elsőrendű gyártmányokkal, nemkülönben hazai készítményű finom pipere-szappanokkal s az e szakba vágó összes pipere-cikkkel — **mult hó 31-én megnyitottam.**

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Berger Sándor.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenemű alakításokat és javítást elvállal.

Telephon 409. szám. 150

REGÉNY-CSARNOK

Tűzvel-vassal.

Írta: Stenkiewicz Henrik.

16.

— Akárki is legyen ön, lovag, segítsen kérem rajtunk. Három mérföldnyire vagyunk még az otthonunktól, de eltört a kocsi

tengelye s még majd itt tölthetjük az éjszakát az Isten szabad ege alatt. A kocsist a fiamért küldtem, hogy más kocsit hozzanak, de míg ő visszatér, besötétedik s mi bizony félünk az éjszakától.

Gyorsan folyt a szó az ajkáról s oly mély volt a hangja, hogy Skrzetuski szinte elbámolt hallatán.

— Ne is gondoljon arra Nagyságod, hogy itt hagyjuk önöket vesztegelni. Lubnieba megyünk, mert Jeremiás herceg katonái vagyunk s ha az önök útja is arra visz, annál jobb. Ha pedig nem, készséggel csinálunk egy kis vargabetűt, hogy önöket házáig kísérjük. Nekem magamnak niacsen ugyan kocsim, de azt hiszem, hogy a követ ur szívesen átengedi az övét.

A követ helyeslőleg intett s a sólymaszt nyomban futtatta is, hogy hozza gyorsan a kocsit. Skrzetuski akkor már nem ügyelt rájuk, ő csak a fiatal leányt nézte, aki szemérmesen sütötte le szemét a mohó, ostromló pillantás elől. A kozákarczu asszony pedig perzsa nyelven beszélt.

— Fizessen meg az Isten a jószágukért. urak. Most már csak arra kérem önöket, hogy töltsék a mai éjszakát nálam, fiaim társaságában, mert Lubnieig bizony jó járás még. Roslogiban lakunk, én Kurcew c-Bulys herceg özvegye vagyok, ez a fiatal leány azonban nem az én gyermekem, hanem az idősebb Kurcewicé, a férjem bátyjé. Arva s mi viseljük gondját. Fiaim otthon maradtak, mi ketten Tserkassyban jártunk, a szent szüznek áldoztunk. Hazafelé igyekeztünk, mikor ez a bal eset ért...

Még tovább is ontotta volna a szót, de megérkeztek a Skrzetuski katonái s a követ kísérete s velük a kocsi is. Skrzetuski kíváncsian kérdezősködött.

— Nagyságod tehát Kurcewic Wassli herceg özvegye.

— Dehogy, tiltakozott erőlyesen, szinte mérgeesen a kérdezett. Én Konstantinnak az özvegye vagyok, az a lány pedig Helena, a Wassli gyermeke.

— Óh, Wassliról ma is sokat beszélnek még Lubnieben. Bátor katona volt, s Mihály herceg meghiit embere.

— Sohse jártam még Lubnieben, felelte kissé gögösen a hercegnő, semmit sem tudok a katonai életről, ami pedig a Wassli későbbi cselekedeteit illeti, hát azokról jobb hallgatni.

Helena lehorgaszotta fejcskékjét e szavakra. Mint a dérütött virág, úgy állott ott. Skrzetuski megszánta.

— Ne legyen igaztalan, nagyasszonyom. Igaz ugyan, hogy Wasslinak, akit a könnyen hívő nép elítélt, menekülnie kellett, de később kiderült az ártatlansága, amit ki is hirdettek mindenfelé. S amilyen igaztalan volt a meghurcoltatása, olyan fényes volt a nevének a megdicsőítése is.

A hercegnő éles tekintetét vetett Skrzetuskira. Szurós, sötétnézésű szemében fölesapott a harag lángja, de nem mert szembezállni véle. A kapitány megjelenésében, fiatalága dacára is, volt valami föltétlen tiszteletet parancsoló komoly méltóság, ez elhallgattatta. Helenának rontott tehát.

— Nem illik, hogy a gyermek hallgatózzék, amikor az atyjáról beszélnek. Inkább utána néznél a podgyásznak!

Skrzetuski ajánkozott, hogy majd segít neki s kettősben indultak a kocsi felé. S ime, most fölnyitkák a lecsukott szemek s reátekintettek Skrzetuskira, aki úgy érezte, mintha édes, langyos napsugár simogatná az arcát. S meg is szólalt a lány és hangját nagyobb gyönyörrel hallgatta a kapitány, mint a legandalítóbb muzsikát.

— Hogyan köszönjem meg önnek, lovag, hogy atyám nevének, amelyre saját rokoni is gyalázatot szórnak, oly nemesen védelmére kelt?

Mint künt a pusztán a hó, úgy olvadozott a Skrzetuski szíve.

— Kisasszony, Isten látja a lelkem, hogy a maga köszönő szaváért a tűzön is átrohannék, odaadnám érte minden csöpp véretem. Ilyen nagy jutalmat még sem érdemel az én csekélyke szolgálatom. Igen, sóvárgok e juta-

lom után, de úgy érzem, hogy sok és nagy szolgáltatással kell azt kiérdemelnem. De hát elfogadja e szolgálataimat?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Külön vonat a szalontai kiállításra.

A biharmegyei gazdasági egyesület és a szalontai gazdákör által Szalontán e hó 15-én, azaz vasárnap tartandó állat-, gazdaság házi ipar- s eszközképzés napján a rendező bizottság — tekintettel azon körülményre, hogy a Szalonta felé közlekedő rendszeres személyvonat csak déli órákban érkezik Szalontára — reggel 6 óra tájt külön vonatot fog indítani, melyen mindazok, kik akár a kiállításra vagy más célból Szalontára utazni óhajtanak, a rendszeres díjtétel lefizetése mellett résztvehetnek.

A külön vonathoz indítása azonban bizonyos számhoz lévén kötve, felkérjük tehát mindazokat, kik a külön vonattal Szalontára óhajtanak utazni, hogy ez iránti szándékukat legkésőbb e hó 12-ig azaz csütörtök délután 6 óráig a biharmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál (Nagy Sándor-utca 4. sz.) jelentsek be s egyidejűleg ott a viteldíjat fizessék be és pedig: a II. osztályon a viteldíj 1 korona 60 fillér, III. osztályon 1 korona.

A viteldíj lefizetése nélküli jelentkezés figyelembe nem vehető.

A kiállítás a beérkezett bejelentésekből ítélve jól fog sikerülni s így már a kiállítás maga megérdemli a Szalontára való utazást: de e mellett még be lesz mutatva ugyanaznap a szalontai baromfi hizláló telep; délután pedig lóverseny, este néppünnyepély és tánc mutatás lesz s így a sok hasznos látnivaló mellett, még kellemes szórakozás is ígérkezik mindazoknak, kik e hó 15-én Szalontára utaznak.

A kiállítás mindenki által díjmentesen tekinthető meg.

Nagyvárad, 1902. június 8.

A kiállítás rendező bizottsága.

A selyemtenyésztés Nagyváradon.

Rátkay József közsegi iskolai tanár szíves társaságával kezdtük meg a selyemtenyésztést és minden lehetőt elkövetett ennek terjesztésére.

Később azonban különböző okoknál fogva abban maradt a mozgalom és ma kizárólag iskolás gyermekek foglalkoznak a tenyésztéssel, a kik ezt csak játéknak tekintik. Hogy városokban is milyen nagy eredménnyel űzhető a selyemtenyésztés, példa erre Zombor városa, hol 1901. évben 527 család foglalkozott azzal és 21,210 koronát kerestek. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta pedig a selyemtenyésztők keresete 258,835 koronát tesz ki. Nagyváradon sajnos, nem ölthet nagyobb mérvet a tenyésztés szederfa hiánya miatt, sőt nincs arra kilátás, hogy a szederfaállomány gyarapodni fog, miután a városi faiskolában egyáltalán nincs szederfa-tenyésztés.

Nagyon elszomorító, hogy a város ezrekre menő fiatal akáczfát ültetett ki és másnemű fákkal foglalja el a közterületeket, mi által lehetetlennek ítélik a szederfaültetés, vagyis a selyemtenyésztés meghonosítását. A legbensőbbben kérjük Komlóssy József városi tanácsost, karolná fel az ügyet és nagy befolyásánál fogva különösen mezdítaná elő a szederfa-tenyésztést.

Külön vonatok árjai

Nagyvárad, június 9.

Osztrák hitel	697.-
Magyar hitel	701.-
Allamvasút	—
Rimamurányi vasút	509.50
Magyar vasút	472.-
Salgótarján	—
Wagon-költség	—

Határvidék.

Budapest, június 9.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisa	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab ápr.	6
Káposzta, tiszta, szűz	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. június 9-én.

Magyar aranyjáradék 4%	120.60
Magyar koronajáradék	97.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,75%	119.-
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 4,75%	100.-
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.-
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.80
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.-
Hozzájárulási kötvény	97.50
Magyar nyereség-sorsjegyek-kölcsön	203.-
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek-kölcsön	103.-
Osztrák járadékpari irban	101.80
Osztrák járadék ezüstben	101.80
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	9.70
Osztrák államsorsjegyek	153.-
Osztrák magyar bank részvény	16.-

Magyar hitelbankrészvény	708.-
Osztrák hitelintézet részvény	708.-
Párisi vista	95.25
20 frankos arany (Napoleonó)or)	19.06
Hámföldi arany	117.80
London vista	240.82
20 márkás arany	28.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerezek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szíves tudomására hozni, miszerint hosszú évek óta a férfi ruha szabászat legelőkelőbb ízlését gyakorolva, szabó üzletemet *Olaszi, Fő-utca Széchenyi szálloda helyezett át*, hol a legfinomabb angol és francia szövetekből elegáns és a legmagasabb kívánalmaknak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltőket

jutányos árban készítek.

Amidőn a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelkiismeretes, pontos és jutányos kiszolgálást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

183

férfi szabó.

Központi Bazar

Nagyvárad, Bémer-tér (Fekete-ház.)

Ajánlja kitűnő minőségű férfi fehér müit feltűnő olcsó szabott árak mellett. — Kitűnő férfi és női bőrképző, női, férfi és gyermek harisnyák. Nyakkendők, eső és napernyők rendkívül olcsó árban. — Férfi kalapok, s portsapkák, turista ingek. Szappanok. Illatszerek. Fogporok.

Különös alkalom diszműárak és játékok bevásárlására, mert ezen cikkek minden árban kiadásra kerülnek. Szép faldiszkek, vázák, peluche áruk, majolika és terracotta állványok, fali képek, pálmák és másféle dísz tárgyak rendkívül olcsón adatkak el.

Az üzlet reggel fél 8-tól este 7 óráig nyitva.

Szíves érdeklődőket kérem szükségleteiket mielőbb beszerezni, míg a választék nagy.

Tisztelettel

A Központi Bazar vezetője
Ajtay Gyula.

Értesítés!

Vonatkozással eddigi hirdetésemre tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a jelzett

olcsóbb eladás

már csak e hó 11-ig tart.

Kitünő tisztelettel

Flegman Ármin,

Nagyvárad, Bémer-tér.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet feloszlata's végett

Kárpáti Miklós divatárúhá'ában

Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatiszlok, Himzett batiszlok, Vásznak, Asztalneműek, Kanavászok, Ágyhuzatok, Fűggönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehérneműek, az összes rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.